Dr. Conr. Dav. Nebel

Commentatio
in
Hippocratis doctrinam ſemioticam
de
Spasmis atque Convulſionibus.

Marburgi Cattorum

Literis nova typograph. academ.

1791.

VIRO PERILLUSTRI

ERNESTO GODOFREDO BALDINGER,

SERENISS. LANDGRAV. HASS. CONSIL. INTIM. ARCHIATR. ET FACULT MED. MARBURGENS. PROF. PRIM. SOCIET. HASSIAC. ANTIQ. NEC NON OECON. ATQUE AGRICULT. SODAL.

PATRONO MAXIMO

QVI PATRIO ME AMPLEXUS EST AMORE

HANC DISSERTATIONEM INAUGURALEM
GRATI ANIMI ET PIETATIS TESTEM
CUM
ARDENTISSIMIS FELICITATIS OMNIGENAE
VOTIS
SUMMA ANIMI PIETATE
offert
ET SE SUA STUDIA FORTUNAMQUE SUAM
COMMENDAT

obſequioſiſſimus Cultor

C. D. Nebel.

PRAEFATIO.

Spasmorum atque conuulſionum cohors, ab omni aetate retro ad noſtra usque tempora medicorum ingenia exercuit. In libro antiquisſimo, fortaſſis ante HIPPOCRATEM iamiam ſcripto, et ab alio auctore incerto, cui titulus: *de morbo ſacro*, non ſine inſigni voluptate legimus, tunc opinionem illam iamiam ex-

plo-

ploſam fuiſſe, ſpasmos atque convulſiones Daemonibus atque maleuolis Spiritibus deberi, quorum Aegyptii plus quam triginta millia et duo excogitarunt. Satis bene vero decus medicorum inſigne, RICHARD MEAD, in pereximio libello, *de morbis biblicis*, omnes, quos Daemoniacos credidit olim Theologorum, ICtorum, Medicorom ingens multitudo, iis aegrotis adnumerauit, qui vera *Epilepſia*, aut *Mania* laborant. Verum vt fatear, in vniuerſa Semiotica, ne vnicum quidem certum

tum ſignum occurrit, quod probaret, hominem a Daemonum imperio conuulſionibus diriſſimis vexari, et ab eadem cauſſa abſurda loqui: Daemonomania enim nihil aliud eſt, quam mixtum morbi genus, ex miris quidem conuulſionibus et perverſa imaginatione, aut delirii ſpecie compoſitum. Quare abſonum eſt, cauſſas ſupernaturales accuſare, cum naturales ſufficiant, ad quaeuis phaenomena explicanda.

Quum ſpasmi atque conuulſiones princeps ſignum ſint in omnibus

bus atque ſingulis morbis, quibus praecedunt, vel quos comitari ſolent, non inutilem fore laborem meum, credidi, ſi omnia et ſingula loca colligerem, quae in HIPPOCRATIS monimentis ſparſim annotata leguntur, eaque ſyſtematice diſponerem, et ſingula loca commentariolo illuſtrarem.

Libellus meus docebit, HIPPOCRATIS doctrinam, quam de ſpasmis et conuulſionibus, ſigno in morbis, tradidit, eſſe non ſolum *veriſſimam*, ſed adeo perpolitam ſimul,

mul, vt neutiquam *manca* ſit, ſed omnibus numeris abſolutam. Quare medicis recentiorum temporum nil reliquit, praeter Spicilegia quaedam, ſuis effatis atque vaticiniis adiicienda. Vt vero rite diſpertiar, quae in libris HIPPOCRATIS diverſis ſparſim annotata leguntur ab Oraculo illo medicorum, ſequens erit ordo tradendorum, vt praemiſſis nonnullis generalioribus ſuper ſpasmorum atque conuulſionum diſcrimine, ſeorſim ea ſigna exhibeam, quae docent imminere ſpasmum, et

quae

quae a ſpasmo ratione indolis nullo modo differt, conuulſionum, deinceps Auguria HIPPOCRATIS percenſebo, quae Fatum hominis definiunt, qui ſpasmis et conuulſionibus miſere decumbit.

ORDO.

Cap. I. De ſpasmis et conuulſionibus, horum indole, diſcrimine, cognatione arctiori, etc.

Cap. II. Signa praeſagientia, ſ. quae indicant in morbis, imminere ſpasmum, tanquam ſymptoma, periculi plenum, aut lethiferum.

Cap. III. Signa, quae Fatum aegroti decernunt.

Caput I.

De ſpasmis et conuulſionibus; horum indole, diſcrimine, et cognatione inprimis arctiori.

§. 1.

Notio.

Spasmus, vocabulum graecum eſt, quod a σπάω, traho, deriuatur. Eſt vero morbus, qui

qui muſculos afficere ſolet, conſenſus lege denique reliquas partes totius corporis, tum hominis, tum bruti animalis, omnes, oſſa, neruos, vaſa. Immo vaſorum ſpasmi, aliarumque partium, v. c. veſicae, inteſtinorum tractus, potiſſimum debentur fibris muſcularibus illarum partium, exceſſus atque defectus, quem animaduertimus in oeconomiae animalis functionibus laeſis, conſtituit veram morbi notionem, monente iamiam GALENO, et docente re ipſa. Tertium enim, vt loquar cum Philoſophis recentiorum temporum, non datur.

Iam vero muſculus omnis, in toto corpore, dum agit, ſeſe accurtat, contrahit, breuior fit, et hoc quidem valet etiam de minimis muſculis, quos acies oculi non attingit, neque armati. Vera itaque functio muſculi eſt, vt ſeſe contrahat, ſimulque artus moueat

et

et regat — — Muſculi caui, dum ſeſe contrahunt, cauitas coarctatur. Abſoluta contractione muſculi, ſponte iterum ſeſe relaxat, et in ſtatu quietis manet, donec nouus ſtimulus, ſiue internus, isque fere perpetuus, cordis, tubi cibarii exemplo, ſiue externus, quorum fere ſunt innumeri, fibras carnis ſollicitet. Languet haud raro vis muſculorum, aut deficit prorſus, id quod Languor, Torpor, Paralyſis audit, quae gradu ſolummodo differunt.

Si vero contractio muſculi tanta, vt artus maneant rigidi, atque flecti nequeant, ſpasmus audit, et eſt nihil aliud, quam exceſſus contractionis eius generis, vbi pars affecta manet, durante ſpasmo, in ſtatu rigiditatis.

Vera indoles fibrarum muſculorum omnium, etiam minimorum, vix oculo viſibilium,

in

in eorum vi irritabili conſiſtit. Spasmus vulgo ſtimuli alicuius effectus eſt. Dantur vero ſpasmi et conuulſiones absque omni ſtimulo admoto, a ſolo exceſſu irritabilitatis. Vulgo quidem iſtud genus morbi appellari ſolet, ſpasmus, ſ. conuulſio *ſine* materie. Conuulſio nulla ratione a ſpasmo differt. Adeſſe dicimus conuulſionem, ſi membra huc et illuc, citra hominis voluntatem mouentur, agitantur, conuelli dicuntur. Solum itaque diſcrimen ſpasmum inter et conuulſionem in eo conſiſtit, vt ſpasmus ſit violenta contractio muſculi, citra voluntatem aegroti, et rigiditate membri affecti, conuulſio autem reciproca agitatio violenta membrorum, et artuum. Iſtud diſcrimen, quod in ſenſus incurrit, effecit, vt a longo inde momento temporis, contractio illa violenta, in duo genera diſperſa, ſcilicet ſpasmum *tonicum* et *clonicum*, quae vocabula inprimis

primis placuere aſſeclis STAHLII. Solo itaque phaenomeno ſpasmus et conuulſio ab inuicem differunt, minime vero indole. Una itaque eademque cauſſa, cum ſpasmos, tum conuulſiones gignit.

Quis velit enumerare incredibilem recenſum cauſſarum, quae modo ſpasmos, modo convulſiones efficere ſolent. De his mihi ſermo non eſt. Sola enim ſigna percenſebo, non vero cauſſas. Si quis vero cupidus haec omnia ſcire, adeat, b. ANT. de HAEN Rat. Med. P. X. qui de Tetano prolixe egit, nec non BOERHAVIUM, in libro egregio de morbis neruorum, TISSOTI librum eiusdem argumenti, BILFINGERUM et STARCKIUM, de Tetano, MORGAGNI, LIEUTAUD opera ſuper cauſſis morborum, anatome detectis, aliosque, qui argumentum iſtud pertractarunt.

Res

Res mira eſt, omnino, nec explicatu adeo facilis, qui fiat, vt ab vna eademque cauſſa morbi mox oriatur hoc, mox vero aliud conuulſionum genus.

Recenſum enim cauſſarum Epilepſiae atque Tetani, ſi quis ſolertiori ſtudio comparare velit, inueniet certe, ab iisdem cauſſis, omnibus atque ſingulis, modo Epilepſiam, modo vero Tetanum oriri. Nec iſtud reticendum eſt, ſummam eſſe cognationem conuulſionum atque ſpasmorum. Etenim dantur ſpasmi, et conuulſiones, quorum ſocii dolores diriſſimi. Dolor autem, qui comitatur haud raro ſpasmos et conuulſiones, conſiderari debet tanquam ſymptoma acceſſorium, etenim non pertinet ad propriam ſpasmi et conuulſionis indolem, cum ſaepe abeſſe poſſit.

Alia arctior cognatio conuulſionum et ſpasmorum cum deliriis hic notari meretur. Phrenitici non ſolum conuelluntur, ſed etiam delirant. Chorea Sti Viti, nec non conuulſio, quam latino ſermone appellare neſcio, et quae germanice appellatur die Kriebelkrankheit, non eſt absque mente delira. Qui Tetano laborant, non ſemper quidem, ſed interdum, delirare ſolent. Nonnulli hominum, qui Tetano comprehenſi, ſentiunt, vident, et olfactum quod attinet, vix ferre poſſunt Moſchi odorem, aut ſimilia, alii vero alto ſopore quaſi ſepulti iacent, et Asphyxiae laborantium inſtar, ſenſationibus orbati.

Eſt memorabilis omnino cognatio conuulſionum et affectuum ſoporoſorum, et ſenſuum priuationis. Epileptici, Tetano laborantes, vt antea monui, priuari ſolent mentis facultate.

Riſus Sardonius, morbus ſingularis, itidem deſignat morbum, qui delirio, et minis facici muſculum conuulſionibus vexat affatos.

Tanta eſt itaque cognatio conuulſionum, deliria inter atque ſoporem altum, quem catochum Graeci vocant, vt effari fere nequeat. Morbus, quem Graeci *Typhomaniam* appellant, eſt etiam mixtum morbi genus. Homo enim, Typhomania laborans, laborat febre maligna, alto ſopore, ſimulque delirat.

Nolo hic repetere omnia conuulſionum genera, nam haec in Pathologia recenſentur omnia.

Sed liceat mihi annotare, HIPPOCRATEM, qui ſui ſimilem non habuit, nec habebit vnquam, non ignoraſſe conuulſionum atque ſpasmorum cauſſas praecipuas. Placet, loca memorabilia, quae huc pertinent, ex FOESII

in-

interpretatione hic allegare. Sunt vero, HIPPOCRATE monente, praecipuae conuulſionum cauſſae ſequentes:

1) *Repletio et Depletio vaſorum a ſuccis.* Aph. VI. 39. *Conuulſio fit aut a repletione, aut euacuatione. Sic quidem etiam ſingultus.*

„Satis bene Diuus HIPPOCRATES praeclarum exemplum exhibuit veritatis illius, morbum oriri poſſe a cauſſis ſibi e diametro oppoſitis.

2) *Purgatio nimia.* a) Aph. V. 4. *Purgationi immodicae conuulſio, aut ſingultus ſuperueniens, malum.* b) Aph. VII. 25. *A purgantis potione conuulſio, lethale.*

„Nego, et pernego HIPPOCRATIS effata eſſe obſcura, ideoque non eſſe lectu digna. Recentiorum ſagacitas nil melius dete-

 xit,

xit, quam quod HIPPOCRATES iamiam ſciuit, nempe eundem morbum oriri poſſe, vt antea iam monitum, a cauſſis contrariis. Sanguinis, ſeri iactura, ſeminis excretio nimia, lacttatio nimis diu protracta, haemorrhagia enormis, vulnerum nimia ſuppuratio, et, vt verbo complectar, omnis humorum iactura, minatur mortem, ſaltim homo ſit debilis, vires languent, leucophlegmatia, hydrops.

3) *Haemorrhagia.* Aph. V. 3. *Sanguine multo effuſo, conuulſio, aut ſingultus ſuperueniens, malum.* Coac. 363. *Largae ſanguinis ex naribus eruptiones per vim ſuppreſſae, interdum conuulſiones accerſunt, vnde liberat venaeſectio.*

Aph. VII. 9. *A ſanguinis fluxu delirium, aut etiam conuulſio, malum.*

Nul-

„Nulla explicatione eget hic locus. Quis enim neſcit, ab omni haemorrhagia, inprimis vero enormi, oriri conuulſiones?

4) *Purgantia acria.* Aph. V. 1. *Conuulſio ex elleboro, lethale.* Coac. 567. *Ex epoto veratro conuulſio, exitium adfert.*

„Quae de Helleboro hic dixit HIPPOCRATES, eadem quoque valent de omnibus atque ſingulis purgantibus, quae vulgo draſticis annumerantur."

5) *Inflammatio viſcerum.* Aph. VII. 17. *Ab hepatis inflammatione ſingultus, malum.*

„Non ſolum ab hepate inflammato, ſed et ab inflammato ventriculo.

6) *Vigiliae.* Aph. VII. 18. *A vigilia conuulſio, aut delirium, malum.*

7) *Ileus.* Aph. VII. 10. *Ab ileo vomitus, aut ſingultùs, aut conuulſio, aut delirium, malum.*

„Siue ilei nomine.

8) *Tetanus.* Aph. VII. 13. *Ab ardoribus vehementibus conuulſio, aut tetanus, malum.*

„Quis ignorat, ſingulis febrium generibus ſuperuenire conuulſiones omnis generis, Triſmum, Tetanum, Crocidiſmum, Carphologiam, caet.

„Conuulſiones cum febre alibi HIPPOCRATES damnauit Coac. 269. *Conuulſiones cum febre acuta, perniciem denunciant.*

9) *Haemorrhagia narium retenta.* Coac. 336. *Largae ſanguinis ex naribus eruptiones*

nes per vim ſuppreſſae, interdum conuulſiones acerſunt, vnde liberat venaeſectio.

„Non ſolum ab haemorrhagia narium retenta, ſed a menſtruis retentis et haemorrhoidibus ſuppreſſis, conuulſiones naſci, neminem fugit.

10) *Dentitio infantum.* Aph. II. 25. *Ad dentitionem vero accedentibus, gingiuarum pruritus, febres, conuulſiones, alui profluuia, et maxime vbi caninos dentes producunt, et iis qui inter pueros ſunt craſſimi, et qui aluos duras habent.*

„Conf. ROSENSTEIN de infantum dentitione difficili.

11) *Vulnera, praeſertim capitis.* Coac. 506. *Quibus ex poſteriore parte oſſibus fractis, capitis dolor ineſt, vehemens et craſſa e na-*

naribus fluxio, malo eſt. Ii, dolore antea ad oculum ſuborto, rigore corripiuntur. Quin etiam oſſium ad tempora effracturae, conuulſiones acceſſere ſolent.

„Ab omni dolore poteſt oriri conuulſio, immo a contuſione validiore."

Aph. VII. 14. *A plaga in caput, ſtupor, aut delirium, malum.*

„Conuulſio, delirium, ſtupor, ſunt morbi cognati, quorum limites vix definire audeo."

12) *Phreneſis.* Coac. 101. *Crebrae in phreniticis permutationes, conuulſiones denuntiant, ac prauae ſunt.*

„Phreneſis, vi vocis graecae, eſt alienatio mentis cum febre acuta maligna."

„Perbene ſatis HIPPOCRATES deſcripſit phrenitidis ſigna pathognomonica Coac. 96.

96. *Phrenitici parum bibunt, ex leuibus ſtrepitibus facile irritantur, tremuli ſunt, aut conuulſionibus tentantur.*

„Vix datur phreneſis vnquam absque conuulſionibus."

Non omnes quidem cauſſas ſpasmorum atque conuulſionum HIPPOCRATES enumerauit. Sed quis rencentiorum ſibi velit perſuaſum habere, ſe omnes cauſſas illius morbi enumeraſſe. Quae recentiorum ſagacitas detexit, omnium optime recenſita leguntur in HAENII libro, cui titulus ratio medendi, P. X. nec non in libro TISSOTI, qui agit de neruorum morbis.

Caput II.

De ſignis, quae praeſagiunt conuulſionem imminere.

HIPPOCRATES, totius ſtudii ſemiotici conditor, et facile Princeps, ſolertiore ſtudio eas omnes cauſſas recenſuit, quae *imminentem* conuulſionem praeſagiunt. Huc pertinent, quae hic collectim exhibeo.

1) *Crebrae in phreniticis permutationes.* Coac. 101. *Crebrae in phreniticis permutationes, conuulſiones denuntiant, ac prauae ſunt.*

2) *Sudor tenuis.* Coàc. 154. *Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, et aluo intercepta, ad conuulſiones proni ſunt.*

„Notari meretur, ſudorem tenuem eſſe princeps ſignum febrium malignarum."

3) *Fe-*

3) *Ferox mentis emotio.* Coac. 155. *Quae ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas euadunt, et conuulſiones portendunt.* Coac. 85. *Quae ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas euadunt. Quin et conuulſiones quoque praenuntiant.*

4) *Oculorum hebetatio.* Coac. 226. *Oculorum hebetatio, cum animi defectione, promptam conuulſionem denuntiant.* Coac. 257. *Vox acuta eiulabunda, ac oculorum hebetudo, conuulſionem minantur. His dolores ad inferiores partes demiſſi, toleratu ſunt faciles.*

5) *Faucium dolor.* Coac. 268. *Vehementes faucium dolores, aurium tubercula, et conuulſiones excitant, itemque ceruicis, ac dorſi dolores.* Coac. 262. *Faucium gracilium praeſocantes dolores, vbi ex capitis dolore ortum duxerint, conuulſiones adferunt.*

6) *Ceruicis, ac dorſi dolor.* Coac. 263. *Ceruicis, ac dorſi perfrictiones, quae etiam totum corpus peruadere videntur, conuulſiones denuntiant, in quibus vrinae hordei toſti non exacte moliti craſſoribus fruſtulis ſimilia continent.* Coac. 270. *Ceruicis, cubitorumque dolores, conuulſiones minantur, ex facie autem ad fauces iſta procedunt.*

7) *Lumborum dolor.* Coac. 417. *Lumborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, et circum praecordia labores, in aegris vna cum febre cibum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput progreſſus, non ſine conuulſionis ſpecie celeriter interficit.* Coac. 320. *Lumborum, et oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione, conuulſionem quodammodo ſuſpectam facit.*

8) *Deſipientia cum ſopore.* Coac. 84. *Deſipientiae cum ſopore, conuulſiones minantur.*

9) Ia-

9) *Iactatio et inquietudo.* Coac. 82. *In praecipitibus malis, corporis motio, iactatio, ac turbulentus ſomnus, nonnullis conuulſionem portendit.*

10) *Ventris tumor.* Coac. 86. *Temerarii ventris tumores in morbis longis, conuulſiones afferunt.*

11) *Melancholia.* Aph. VI. 56. *Morbis melancholicis ad haec periculoſi ſunt humorum decubitus, aut corporis ſiderationem, aut conuulſionem, aut inſaniam, aut caecitatem ſignificant.*

„Iſtud effatum omnino concernit effectus ab atra bile. Cf. BOERHAVE in Aphor. ſuis de melancholia atrabilaria.

12) *Perfrictio, animi abiectio praeter occaſionem.* Coac. 4. *Ex perfrictione metus*

tus, ac animi abiectio, praeter occaſionem, in conuulſionem tendit.

13) *Rigor, peruigilium, delirium ſoporoſum.* Coac. 20. *Qui ſubinde rigore prehenduntur, et ſub noctem aliquando grauius habent, peruigiles, in ſomnis nugantes ac delirantes, interdum ſeſe lotio perfundentes, ii in conulſionem tendunt.*

14) *Pulſatio venarum temporum, faciei rubor,* caet. Coac. 128. *Si venae temporum in febribus pulſent, et facies bene habita fuerit, absque praecordiorum mollitie, longum fore morbum ſperare oportet, qui nec ſine liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut ſingultu, aut conuulſione, aut coxendicum dolore, deſinet.*

15) *Tumor in vlceribus diſparens.* Aph. V. 65. *Quibus tumores in vlceribus apparent,*

rent, non valde conuelluntur, neque inſa-niunt. His autem derepente diſparentibus, quibus in poſtica quidem parte fuerint, con-uulſiones, tetani: quibus vero in antica, in-ſaniae, aut lateris dolores acuti, aut ſuppura-tio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tu-mores.

16) *Reſpiratio difficilis in febribus.* Aph. IV. 68. *In febribus ſpiritus offendens, ma-lum. Conuulſionem enim ſignificat.*

Caput III.

Signa prognoſtica.

In arte praeſagiendi Hippocrates ſummus erat, et ſui ſimilem non habuit, nec habebit vnquam. *Iſt*ud vero reminiſcendum eſt,

eſt, HIPPOCRATEM non ſyſtematice ſcripſiſſe, eo ſenſu, quo recentiores ſyſtema intelligunt. In libris diuerſis HIPPOCRATIS, atque diſcipulorum ſuorum, saepius idem effatum repetitum legitur. Vt itaque omnia magis pateant, non inutilis mihi videtur labor, ea omnia colligere, quae diſperſe HIPPOCRATIS monimentis occurrunt. En itaque, B. L. quae de exitu conuulſionum HIPPOCRATES ſcripſit.

1) *Febris ſoluit conuulſiones.* Coac. 354. *Conuulſiones, et neruorum diſtentiones, ſuccedens febris ſoluit.* Aph. IV. 57. *A conuulſione, aut Tetano detento, febris ſuperueniens ſoluit morbum.* Coac. 358. *Conuulſionem ſoluit febris ſuccedens. Confert autem et vrinae vitreae copioſus pertranſitus, et alui fluxio, et ſomnus. Conuulſiones autem derepente or-*

tas

tas, febris ſoluit, ac alui ſluxus. Aph. II. 26. *Febrem conuulſioni ſuperuenire melius eſt, quam conuulſionem febri.*

2) *Menſtrua etiam.* Coac. 357. *Conuulſionem muliebria, ſi circa initia appareant, neque febris acceſſerit, ſoluunt.*

3) *Menſtrua vero nimia conuulſionem annunciant.* Coac. 338. *In copioſa ſanguinis fluxione, aut ſingultus, aut conuulſio, malum denuntiant.*

4) *Conuulſio a vulnere, ſeu plaga, mala.* Coac. 506. *Vulneri ſuccedens conuulſio, malo eſt.* Aph. VII. 14. *A plaga in caput, ſtupor, aut delirium, malum.*

5) *Opiſthotonus ſignum malum.* Coac. 361. *In neruorum diſtentionibus, et iis quae in poſteriorem partem fiunt, diſſolutae maxillae mor-*

 tem

tem afferunt. Quin etiam lethale eſt, in poſteriorum partium diſtentione, ſudare, et corpus diſſolui, ac in eodem malo per nares revomere, aut vbi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari. Poſtridie enim affuturam mortem ſignificat.

Negari nequit, HIPPOCRATEM in Anatome parum fuiſſe verſatum. Ex ſolis tantummodo phaenomenis diiudicat omnia in morbis phaenomena occurrentia. Si vero HIPPOCRATES legiſſet pereximium libellum Cl. BANG de neruis ceruicis, omnino theoretice melius intellexiſſet cur ſpasmi ceruicis adeo perniciosi.

Spasmum ſequitur paralyſis, eſt princeps axioma in arte noſtra. Ab opiſthotono itaque maxillae inferioris paralyſin oriri, mirum non eſt.

6) *Spes*

6) *Spes Epilepticorum.* Aph. II. 45. *Epilepticis pueris, mutationes, maxime aetatis, et regionum, et vitarum, liberationem faciunt.* Aph. III. 28. *Plurimae quidem affectiones pueris iudicantur, aliae in quadraginta diebus: aliae in ſeptem menſibus: aliae in ſeptem annis: aliae ipſis ad pubertatem accedentibus. Quae vero pueris permanſerint, neque ſolutae fuerint circa pubertatem, aut foeminis circa menſtruorum eruptiones, perſeuerare ſolent.* Aph. V. 7. *Quibus epilepſiae ante pubertatem contingunt, mutationem habent. Quibus vero accidunt viginti quinque annos natis, his plerumque commoriuntur.*

7) *Dentium ſtridor.* Coac. 235. *Dentium colliſio, aut ſtridor, praeter conſuetudinem a teneris contractam, inſaniam ac mortem denuntiat. Quod ſi iam deliranti accidat, prorſus*

ſus exitiale eſt. Quin et dentes reſiccari, perniciem denotat.

8) *Conuulſio ceſſans.* Coac 156. *Conuulſio in febre ſuborta, eademque die deſinens, bono eſt.*

9) *Conuulſio perſeuerans.* Coac. 157. *Conuulſio in febre ſuborta, febrem primo die, aut tertio, finit. Quod ſi horam qua prehendit, ſuperet, nec deſinat, malo eſt.*

10) *Paralyſis oculorum, in febre continua, ſignum lethale.* Aph. IV. 49. *In febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus peruertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore iam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt.* Coac. 218. *Caligine obducti oculi, aut eorum album rubeſcens, aut liueſcens, aut nigris venis refertum, nihil probi prae ſe fert. Malum quoque eſt, et lucem refugere, aut illacrymare, aut peruerti,*

ri; atque ex his alterum minorem eſſe, perniciem denuntiat, et oculos crebro disiicere, gramias ac paruas ſordes ipſis adhaereſcere, aut albeſcentem humorem concretum et tenuem (aegida nominant) habere, aut eorum album augeri, nigrum autem imminui, aut nigrum a ſuperiore palpebra contegi. Vitioſa quoque eſt oculorum cauitas, et vehemens oculi foras expereſſio, ac ſplendoris eliſio, adeo vt pupilla extendi nequeat; et cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter conniuentes, coloris immutatio, aut palpebras per ſomnum non committere, perniciem oſtentat. Quin et diſtortus oculus malo eſt. Coac. 221. *Cum oculorum peruerſione, febribus, et laſſitudinis ſenſu, detento, rigor perniciem minatur. Atque in huiusmodi caſibus ſoporati, malum denuntiant.*

11) *Conuulſio a vigilia.* Aph. VII. 18. *A vigilia conuulſio, aut delirium, malum.*

12.

12) *Deglutitio difficilis.* Coac. 277. *Per febres repente ſtrangulari, et deuorare non poſſe, citra tumorem, malum eſt.* Coac. 278. *Collum neque conuerti, neque deuorare poſſe, plerumque lethale.*

13) *Lumborum dolor.* Coac. 312. *Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futurae per haemorrhoidas vacuationis ſignum eſt, aut etiam eam praeceſſiſſe ſignificat.* Coac. 320. *Lumborum et oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione, conuulſionem quodammodo ſuſpectam facit.*

14) *Deſipientia cum ſopore.* Coac. 84. *Deſipientiae cum ſopore, conuulſiones minantur.*

15) *Venarum temporum pulſatio.* Coac. 128. *Si venae temporum in febribus pulſent, et facies bene habita fuerit, absque praecordiorum mollitie, longum fore morbum ſperare opor-*

oportet, qui nec ſine liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut ſingultu, aut conuulſione, aut coxendicum dolore, deſinet.

16) *Pauores in ſomno.* Aph. IV. 67. *In febribus ex ſomnis pauores, aut conuulſiones, malum.*

17) *Reſpiratio difficilis.* Aph. IV. 68. *In febribus ſpiritus offendens, malum. Conuulſionem enim ſignificat.*

18) *Conuulſiones et dolores circa viſcera.* Aph. IV. 66. *In febribus acutis, conuulſiones, et circa viſcera dolores vehementes, malum.*

Ni fallor, ſermo eſt de inflammatione viſcerum, ac inflammatione meſenterii, et febre meſenterica, quam Baglivi, totus Hippocraticus adeo egregie deſcripſit.

Sed haec ſufficiant.

THE-

THESES.

I. Seminium vermium inteſtinalium hominibus connatum eſt.

II. Non dantur abortiua ſtricte ſic dicta.

III. Saepe febris optima eſt medicina.

IV. Dantur morbi ſalutares.

V. Perpaucis, at ſelectis medicamentis, ad morbos ſanandos et arcendos, vtendum eſt.

VI. Vſus aquae frigidae, et glaciei, in apoplexia capiti ſuperhabitae, quam maxime laudandus.

VII. Mala eſt regula, qua vomitas vomitu ſemper tolli iubetur.

VIII. Foetus liquore amnii non nutritur.

IX. Gonorrhoea ſine mercurialium vſu curari poteſt.

X. In vtero dantur fibrae muſculares.

XI. Phthiſis ſaepe eſt contagioſa.

XII. Solutio placentae non ſemper naturae relinquenda.

Corrigenda.

Pag. 10. lin. 2. l. conuulſionem; l. 4. l. percenſeam. P. 12. l. muscularibus: Illarum etc. P. 14. l. 13. l. rigiditas. P. 16. l. 11. p. ſpasmorum, l. dolorum. P. 18. l. 2. p. minis, l. miris; l. 3. l. musculorum. P. 20. l. 5. l. lactatio; l. 9. l. hydrops, debilitatis illius ſunt effectus. P. 22. l. 4. deleatur: ſiue ilei nomine; l. 5. p. *Tetanus*, l. *Cauſos*. P. 24. l. 6. l. validiori. P. 26. l. 4. l. ſollertiori; l. 5. p. eas omnes cauſſas, l. ea omnia ſymptomata.